

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 10 grudnia 2003 r.

w sprawie pomocy państwa przyznanej przez Niemcy w formie pożyczek udzielonych przez Wagnisbeteiligungsgesellschaft i Landesförderinstitut na rzecz Neue Harzer Werke GmbH

(notyfikowana jako dokument nr C(2003) 4496)

(Jedynie tekst w języku niemieckim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2005/564/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po zaproszeniu zainteresowanych stron do zgłaszania uwag zgodnie z powyższym postanowieniem⁽¹⁾ oraz uwzględniając ich uwagi,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

- (1) Pismem z dnia 23 lutego 1999 r. Niemcy poinformowały Komisję o przyznaniu pomocy na rzecz Neue Harzer Werke GmbH („NHW”).
- (2) Pismem z dnia 13 lipca 2000 r. Komisja poinformowała Niemcy, że postanowiła wszcząć procedurę określoną w art. 88 ust. 2 Traktatu WE w odniesieniu do tej pomocy.
- (3) Decyzja Komisji o wszczęciu procedury została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*⁽²⁾. Komisja zaprosiła zainteresowane strony do zgłaszania uwag dotyczących pomocy.
- (4) W dniu 17 października 2001 r. Komisja przyjęła decyzję nr 2002/377/WE w sprawie pomocy państwa, przyznanej przez Niemcy firmie Neue Harzer Werke GmbH⁽³⁾. W decyzji tej negatywnie ocenia się część pomocy przeznaczonej na restrukturyzację przedsiębiorstwa w latach 1996–1999.
- (5) Pismem z dnia 17 października 2001 r. Komisja poinformowała Niemcy, że postanowiła wszcząć procedurę określoną w art. 88 ust. 2 Traktatu WE w odniesieniu do pozostałych środków.

⁽¹⁾ Dz.U. C 301 z 21.10.2000, str. 16 i Dz.U. C 32 z 5.2.2002, str. 9.

⁽²⁾ Patrz: przypis 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 134 z 22.5.2002, str. 51.

- (6) Decyzja Komisji o rozszerzeniu procedury została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* (4). Komisja zaprosiła zainteresowane strony do zgłaszania uwag dotyczących pomocy.

II. OPIS POMOCY

- (7) Beneficjent pomocy, NHW, ma siedzibę w kraju związkowym Saksonia-Anhalt, który jest regionem wspieranym w rozumieniu art. 88 ust. 3 lit. a) Traktatu WE. NHW powstało w marcu 1996 r., gdy jego właściciele nabyli aktywa będącego w stanie bankructwa Harzer Werke GmbH od syndyka masy upadłościowej poprzez transakcję przejęcia aktywów (*asset deal*). NHW prowadziła działalność w zakresie odlewnictwa żeliwa. Pierwotnie przedsiębiorstwo posiadało dwie linie produkcyjne, na które składały się odlewanie w formach piaskowych i odlewanie odśrodkowe.
- (8) Dnia 24 lipca 2000 r. NHW zmuszone było ogłosić niewypłacalność. W następstwie postawienia przedsiębiorstwa w stan upadłości niewypłacalności syndyk dnia 4 stycznia 2001 r., za zgodą zgromadzenia wierzycieli, sprzedał udziały w przedsiębiorstwie nowemu inwestorowi, ASSET GmbH, za cenę 1 DEM.
- (9) Następnie Niemcy poinformowały Komisję, że wysiłki nowego inwestora, ASSET GmbH, zmierzające do wznowienia działalności przedsiębiorstwa zakończyły się niepowodzeniem w lipcu 2001 r. i w konsekwencji konieczna była kontynuacja postępowania upadłościowego.
- (10) W związku z tym, według Niemiec, aby zaspokoić wierzycieli NHW majątek przedsiębiorstwa musiał zostać zbyty w ramach zwykłego postępowania upadłościowego. Działalność dotycząca odlewania w formach piaskowych została zakończona z dniem 21 grudnia 2001 r., a związany z tą działalnością majątek został upłynniony. Kontynuowano natomiast w trakcie postępowania upadłościowego produkcję związaną z odlewaniem odśrodkowym; linia produkcyjna ma być sprzedana przez syndyka, za zgodą zgromadzenia wierzycieli, nowemu inwestorowi poprzez transakcję przejęcia aktywów.
- (11) Omawiane postępowanie wyjaśniające obejmuje restrukturyzację NHW w latach 1996 do 1999.
- (12) W 1996 r. sporządzono plan restrukturyzacji, który przewidywał przywrócenie rentowności w ciągu trzech lat. Koszty restrukturyzacji wyniosły 8 415 864 EUR (16 460 000 DEM). W odniesieniu do tego planu, przyznano NHW pomoc w wysokości 4 963 110 EUR (9 707 000 DEM) na restrukturyzację przedsiębiorstwa w latach od 1996 do 1999 r.
- (13) Restrukturyzacja miała być sfinansowana w sposób następujący:

Tabela 1

Wkłady publiczne na rzecz restrukturyzacji

(w DEM)

1.	Dotacja inwestycyjna „Gemeinschaftsaufgabe(GA-Mittel)” (1)	4 402 000
2.	Dotacja/subwencja inwestycyjna „Investitionszulage” (2)	531 000
3.	Pożyczka WBG (3) „Konsolidierungsprogramm” (4)	2 000 000
4.	Pożyczka LFI (5) „Konsolidierungsprogramm” (6)	744 000
5.	Dotacja BvS (7)	2 000 000
Razem DEM		9 677 000
EUR		4 947 771

(1) Gemeinschaftsaufgabe: Förderung der regionalen Wirtschaftsstruktur, 26. Rahmenplan.

(2) Investitionszulagengesetz.

(3) Wagnisbeteiligungsgesellschaft

(4) Richtlinie zur Förderung von Konsolidierungsbeteiligungen im Mittelstand (Sachsen-Anhalt).

(5) Landesförderinstitut

(6) Konsolidierungsfond des Landes Sachsen-Anhalt.

(7) Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben.

(4) Patrz: przypis 1.

Tabela 2

Wkłady prywatne na rzecz restrukturyzacji

		(w DEM)
6.	Zastrzyk kapitałowy	500 000
7.	Pożyczka KfW	2 750 000
8.	Kredyt NordLB	2 000 000
9.	Umowa leasingu finansowego	1 179 000
10.	Przepływy środków pieniężnych (cashflow)	354 000
Razem DEM		6 783 000
EUR		3 468 093
<hr/>		
Łącznie (Tabela 1 + 2)		16 460 000
EUR		8 415 864

- (14) Ponieważ Niemcy wskazały, że środki nr 1 do nr 4 z tabeli nr 1 powyżej zostały przyznane zgodnie z wcześniej zatwierdzonymi przez Komisję systemami pomocy, środki te uznano pierwotnie za stanowiące pomoc istniejącą i dlatego też nie były oceniane w ramach formalnej procedury postępowania wyjaśniającego wszczętej 13 lipca 2000 r. Stąd początkowo jedynie środek nr 5 został uznany za pomoc doraźna na restrukturyzację, która wymagała oceny co do zgodności ze wspólnym rynkiem.
- (15) Dnia 17 października 2001 r. Komisja przyjęła decyzję nr 2001/377/WE w odniesieniu do środka pomocy doraźnej o wartości 1 022 584 EUR (2 mln DEM), który został oceniony zgodnie ze wspólnotowymi wytycznymi dotyczącymi pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw zagrożonych⁽⁵⁾ z 1994 (dalej zwanymi: wytycznymi z 1994). W wyżej wymienionej decyzji Komisja uznała, że pomoc doraźna przyznana na restrukturyzację NHW była niezgodna ze wspólnym rynkiem.
- (16) Środki 7, 8 i 9 z tabeli nr 2 powyżej nie były uwzględnione w ramach oceny jako wkłady prywatne, ponieważ Niemcy, mimo nakazu informowania zgodnie z art. 10 rozporządzenia Rady (WE) 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE⁽⁶⁾, nie dostarczyły informacji potrzebnych Komisji do oceny czy środki te zostały przyznane na warunkach rynkowych.
- (17) W tym samym dniu, w którym została przyjęta decyzja nr 2002/377/WE dotycząca środka nr 5, Komisja przyjęła decyzję, w której rozszerzyła formalną procedurę postępowania wyjaśniającego zgodnie z art. 88 ust. 2 Traktatu WE o wymienione w tabeli 1 środki nr 3 i nr 4 o wartości 1 402 985 EUR (2 744 000 DEM). Jak wyjaśniono powyżej, środki te były częścią tego samego pakietu restrukturyzacyjnego co środki ocenione w ramach wspomnianej wyżej decyzji 2002/377/WE, jednakże środki te, z powodów formalnych, nie mogły być ujęte w początkowej ocenie, ponieważ były rzekomo przyznane w ramach systemów pomocy zatwierdzonych przez Komisję, które to systemy musiały zostać uznane za istniejącą pomoc. W zakresie, w jakim środek stanowi pomoc istniejącą, nie może on bezpośrednio podlegać ocenie indywidualnej zgodnie z art. 88 ust. 2, ponieważ w zasadzie środki takie trzeba uznać za już zatwierdzone.
- (18) W decyzji o rozszerzeniu formalnego postępowania wyjaśniającego („rozszerzenie”) Komisja stwierdziła, że pomoc w wysokości 1 402 985 EUR (2 744 000 DEM) nie jest zgodna z kryteriami wcześniej zatwierdzonych programów pomocy i należy ją uznać za pomoc doraźną na rzecz planu restrukturyzacji, która – podobnie jak wcześniej oceniona pomoc doraźna – musi spełniać warunki odstępstw przewidzianych przy wydawaniu zezwoleń pomoc przy restrukturyzacji.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 368 z 23.12.1994, str. 12.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione Aktem Przystąpienia z 2003 r.

III. STANOWISKO NIEMIEC

- (19) Pismem z dnia 14 października 2003 r. Niemcy dostarczyły dodatkowe informacje w odniesieniu do rzekomo prywatnych wkładów na rzecz restrukturyzacji (środki nr 7, nr 8 i nr 9 z tabeli nr 2). Według tych informacji:
- a) środek nr 7 zawierał dotacje na spłatę odsetek w wysokości 2 812 EUR (5 500 DEM);
 - b) środek nr 8 zawierał dotacje na spłatę odsetek w wysokości 8 684 EUR (16 985 DEM);
 - c) środek nr 9 nie został nigdy wprowadzony w życie.

IV. OCENA POMOCY

- (20) Artykuł 87 ust.1 Traktatu WE uznaje wszelką pomoc przyznawaną z zasobów państwa na rzecz określonych przedsiębiorstw za niezgodną ze wspólnym rynkiem, jeśli pomoc ta zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi. Środki podlegające art. 87 ust. 1 Traktatu WE, które nie stanowią istniejącej pomocy, są ogólnie niezgodne ze wspólnym rynkiem, chyba że wchodzą one w zakres jednego z odstępstw określonych w art. 87 ust. 2 lub art. 87 ust. 3 Traktatu WE.

1. Pomoc państwa

- (21) Komisja stwierdza, że dotacje na spłatę odsetek ujęte w środkach nr 7 i nr 8, wymienionych w tabeli 2, wynoszą łącznie 11 496 EUR, co znaczy, że są niższe niż próg pomocy de *minimis* przewidzianej w rozporządzeniu Komisji (WE) 69/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady de *minimis* (?). W konsekwencji środki te nie muszą zostać poddane dalszej ocenie w ramach tej decyzji.
- (22) Środki nr 3 i nr 4, stanowiące pożyczki o łącznej wartości 1 402 985 EUR, wbrew twierdzeniu Niemiec, nie są objęte istniejącymi systemami pomocowymi. Muszą zatem z powodów podanych w decyzji o wszczęciu formalnego dochodzenia wyjaśniającego zostać uznane za środki doraźne na restrukturyzację NHW.
- (23) Pożyczki te są przyznane przez Niemcy na sfinansowanie restrukturyzacji NHW, przedsiębiorstwa zagrożonego. Tym samym, konkretnemu przedsiębiorstwu przyznano korzyści ekonomiczne, których nie uzyskałoby ono w warunkach rynkowych. W swojej naturze, środki takie mogą zakłócać konkurencję. Mając na uwadze charakter pomocy oraz istnienie między państwowej wymiany handlowej w ramach wspólnego rynku w sektorach, w których aktywne jest przedsiębiorstwo otrzymujące pomoc, przyznane środki finansowe podlegają zakresowi art. 87 ust. 1 Traktatu WE. Wobec powyższego środki te stanowią pomoc.

2. Odstępstwa na mocy art. 87 Traktatu WE

- (24) W art. 87 ust. 2 i 3 określa się warunki, na których pomoc jest zgodna lub może zostać uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem.
- (25) Omawiane dwie pożyczki – podobnie jak inne środki na restrukturyzację, będące przedmiotem decyzji Komisji nr 2001/377/WE z dnia 17 października 2001 r. – zostały przyznane na sfinansowanie restrukturyzacji NHW pomiędzy 1996 i 1999 r. Tak więc obie pożyczki, podobnie jak poprzednio ocenione środki, należy ocenić na podstawie wytycznych Wspólnoty dotyczących zasad udzielania pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw zagrożonych, w których to wytycznych Komisja określa szczegółowe warunki uprzywilejowanego stosowania zasad uznaniowych zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Mimo że rozpatrywane przedsiębiorstwo ma siedzibę w regionie objętym pomocą państwa, pomoc doraźną udzielaną przedsiębiorstwu zagrożonemu należy oceniać pod kątem wspomnianych wytycznych, nawet jeżeli w grę wchodzi rozwój regionalny. Warunkiem przyznania pomocy jest w szczególności to, by dane przedsiębiorstwo w wyniku restrukturyzacji osiągnęło rentowność ekonomiczną i przyczyniało się w ten sposób do rozwoju regionalnego, nie wymagając stałego wsparcia (?).

(?) Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 30.

(?) Patrz: pkt 3.2.3 wytycznych z 1994 r.

- (26) Jak określono wcześniej w decyzji 2001/377/WE, z informacji dostarczonych przez Niemcy wynika, że wszystkie środki pomocowe przekazano beneficjentowi przed wejściem w życie wytycznych dotyczących pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw zagrożonych⁽⁹⁾ z 1999 r. (wytyczne z 1999 r.). Dlatego zgodnie z pkt 7.5 wspomnianych wytycznych z 1999 r. do rozpatrywanych środków zastosowanie mają wytyczne z 1994 r.
- (27) Należy zwrócić uwagę, że środki tworzą część planu restrukturyzacji, który został już oceniony przez Komisję w decyzji 2001/377/WE.
- a) *Przywracanie rentowności*
- (28) Zgodnie z wytycznymi z 1994 r. plan restrukturyzacji powinien prowadzić do przywrócenia rentowności w rozsądnym czasie, po upływie którego dane przedsiębiorstwo powinno być w stanie konkurować na rynku w oparciu o swoje własne walory.
- (29) W decyzji 2001/377/WE dotyczącej pomocy na restrukturyzację, Komisja oceniła już to kryterium. W decyzji tej Komisja doszła do wniosku, że kryterium rentowności zawarte w wytycznych z 1994 r. nie zostało spełnione, jako że planu restrukturyzacji nie można było uznać za właściwy w celu przywrócenia długoterminowej rentowności przedsiębiorstwa. Wspomniany wniosek oparto na następujących ustaleniach:
- a) przewidywane w planie obroty zostały przeszacowane;
- b) plan nie ujął właściwie kosztów ogólnych, co było jednym z powodów początkowego niepowodzenia;
- c) redukcja zatrudnienia z 203 do 177 osób była niewystarczająca, aby ograniczyć koszty zatrudnienia;
- d) przewidziane w planie inne koszty operacyjne, a w szczególności wysokie koszty konserwacji, były nadmierne.
- (30) Ponieważ dwie omawiane pożyczki zostały przyznane na tę samą restrukturyzację i zgodnie z tym samym planem restrukturyzacji, Komisja może jedynie powtórzyć swoje wnioski, że plan nie zapewnia przywrócenia rentowności.
- b) *Unikanie zakłóceń konkurencji*
- (31) Kolejnym warunkiem określonym w wytycznych z 1994 r. jest kompensowanie, w możliwie największym stopniu, niekorzystnego wpływu pomocy na konkurencję, co, przy zaangażowaniu omawianego przedsiębiorstwa na rynkach, gdzie występuje nadwyżki produkcji, może prowadzić do ograniczenia produktywności przedsiębiorstw.
- (32) Pod tym względem należy zwrócić uwagę, że NHW – co było już uzasadniane w decyzji 2001/377/WE – miała być, w czasie przyznawania pomocy, traktowana jako małe lub średnie przedsiębiorstwo (MŚP). Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi pomocy dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), Komisja przyjmuje mniej restrykcyjne nastawienie wobec MŚP, szczególnie pod względem ograniczania produktywności⁽¹⁰⁾.
- (33) W tym kontekście Komisja, uwzględniając, że pomoc została przyznana MŚP z bardzo niskim udziałem rynkowym, stwierdza, że pomoc przyznana NHW nie mogła nadmiernie zakłócić konkurencji w rozumieniu wytycznych z 1994 r.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 288 z 9.10.1999, S. 2.

⁽¹⁰⁾ Punkt 3.2.4 wytycznych.

- c) *Proporcjonalność pomocy w stosunku do kosztów i korzyści z restrukturyzacji*
- (34) W wytycznych z 1994 r. wymaga się, aby pomoc ograniczała się do ścisłego minimum potrzebnego do podjęcia restrukturyzacji.
- (35) W swojej decyzji 2001/377/WE, Komisja doszła do wniosku, że zasada proporcjonalności pomocy nie jest spełniona pod dwoma względami.
- (36) Po pierwsze, według wzmiankowanej zasady odbiorca pomocy jest zobowiązany do wniesienia znaczącego wkładu finansowego w restrukturyzacje ze środków własnych bądź uzyskanych ze źródeł zewnętrznych na warunkach rynkowych. Z dostępnych źródeł wynika, że inwestor wniósł wkład w wysokości 0,5 mln DEM. Podczas postępowania wyjaśniającego nie uzyskano jednak żadnych dodatkowych informacji na temat warunków umowy leasingowej (środek nr 9 w tabeli 2), dlatego Komisja nie była w stanie stwierdzić, czy odbyło się to na warunkach rynkowych. Niezależnie od tego warunki leasingu uznano za nieistotne z punktu widzenia oceny udziału finansowego odbiorcy pomocy.
- (37) Innych wkładów finansowych w ramach realizacji planu restrukturyzacji nie można również traktować jako wkładu odbiorcy pomocy. Nie otrzymawszy bowiem wymaganych przepisami informacji na temat pożyczek KfW (środek 7 w tabeli 2), Komisja nie była w stanie ocenić, czy kwoty przyznano na warunkach rynkowych. To samo odnosi się do pożyczki Nord LB (środek 8 w tabeli 2). Przepływy środków pieniężnych (środek 10 w tabeli 2) nie mogły zostać uznane za wkład finansowy odbiorcy pomocy. Wygenerowane zostały bowiem w znacznej ze środków poprzedniej pomocy państwa. Poza tym podczas opracowywania planu restrukturyzacji w 1996 r. przepływy środków pieniężnych, o których mowa, nie zostały jeszcze wygenerowane, ich udział był więc niepewny.
- (38) Wspomniane środki nie mogły być zatem traktowane jako udział finansowy beneficjenta, a tym samym nie mogły być uwzględnione w ocenie proporcjonalności pomocy. Łączne koszty restrukturyzacji wyniosły w związku z tym 16,49 mln EUR, z czego na instytucje publiczne przypada 9,707 mln DEM, tj. 58,9 %, a na inwestora 1,679 mln DEM, tj. 10,2 % (ewentualnie tylko 0,5 mln DEM, czyli 3 %). Wziąwszy to pod uwagę, Komisja doszła do wniosku, że udział finansowy odbiorcy pomocy nie może być uznany za znaczący w rozumieniu wytycznych z 1994 r.
- (39) Według najnowszych informacji przekazanych przez Niemcy środek nr 9, wymieniony w tabeli 2, nigdy nie został przyznany. Wynika stąd, że wbrew ustaleniom dokonanym w decyzji 2001/377/WE kwoty w tej wysokości nie przeznaczono na cele restrukturyzacji.
- (40) Według najnowszych informacji środki nr 7 i 8, wymienione w tabeli 2, wynoszące łącznie 2 428 636 EUR (4,75 mln DEM) zostały refinansowane ze środków publicznych i obejmują dotacje odsetkowe w wysokości 11 496 EUR. W efekcie środków tych, związanych z dotacjami publicznymi, nie można traktować jako wkład prywatny.
- (41) Biorąc zatem pod uwagę najnowsze informacje, istnieją tym bardziej podstawy do nieuznania wkładu finansowego odbiorcy pomocy za znaczący w rozumieniu wytycznych z 1994 r.
- (42) Po drugie, zgodnie z wytycznymi z 1994 r., zasada proporcjonalności pomocy zakłada, że do objęcia wsparciem kwalifikują się jedynie te inwestycje, które są wymagane z punktu widzenia restrukturyzacji. W przeciwnym razie pomoc nie jest ograniczona do niezbędnego minimum. W swojej decyzji o rozpoczęciu postępowania wyjaśniającego Komisja wyraziła wątpliwość, czy pomoc ograniczała się do niezbędnego minimum, biorąc pod uwagę fakt, że w trakcie procesu restrukturyzacji przedsiębiorstwo objęło dwudziestoprocentowy pakiet udziałów w firmie Eisenguss Torgelow GmbH. Ponieważ, mimo oficjalnego nakazu, nie udzielono żadnych informacji na temat przyczyn przejęcia wyżej wspomnianego pakietu udziałów, Komisja nie jest w stanie ocenić, czy transakcja ta była wymagana z punktu widzenia potrzeb restrukturyzacji z 1996 r. Dlatego w decyzji 2001/377/WE Komisja stwierdza, że pomoc nie ograniczała się do niezbędnego minimum. Ocenę taką należy potwierdzić w niniejszej decyzji.

V. WNIOSKI

- (43) W świetle powyższych uwag można stwierdzić, że pomoc przyznana na rzecz NHW po pierwsze nie jest zgodna z zasadą proporcjonalności, a po drugie nie wiązała się ze skutecznym planem restrukturyzacji, mającym na celu przywrócenie rentowności i konkurencyjności przedsiębiorstwa. Dlatego Komisja dochodzi do wniosku, że rozpatrywana pomoc nie spełnia warunków określonych w wytycznych z 1994 r., przez co nie jest zgodne ze wspólnym rynkiem.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc państwa w wysokości 1 402 985 EUR, którą Niemcy przyznały na rzecz Neue Harzer Werke GmbH w formie pożyczek udzielonych przez Wagnisbeteiligungsgesellschaft i Landesförderinstitut, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.

Artykuł 2

1. Niemcy podejmują wszelkie konieczne środki, aby odzyskać od beneficjenta środki pomocowe, o których mowa w art. 1, a które zostały mu bezprawnie udostępnione.

2. Zwrot zostanie dokonany bezzwłocznie i zgodnie z procedurami prawa krajowego, pod warunkiem, że umożliwiają one natychmiastowe i skuteczne wykonanie niniejszej decyzji. Pomoc, która ma być odzyskana, zawiera odsetki naliczone od dnia, w którym środki pomocowe były do dyspozycji beneficjenta, do dnia, w którym nastąpił ich zwrot. Odsetki zostają obliczone na podstawie stopy referencyjnej wykorzystywanej do obliczania ekwiwalentu pomocy regionalnej.

Artykuł 3

Niemcy poinformują Komisję, w terminie dwóch miesięcy od zawiadomienia o niniejszej decyzji, o środkach podjętych w celu jej wypełnienia.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Federalnej Niemiec.

Sporządzono w Brukseli, dnia 10 grudnia 2003 r.

W imieniu Komisji

Mario MONTI

Członek Komisji